

Η ΚΟΥΚΟΥΒΙΣΤΑ

Δελτίο Επικοινωνίας Μελών Συνδέσμου Καλοσκοπιτών Παρνασσίδας “Η ΑΓΙΑ ΤΡΙΑΣ”

Ιδιοκτήτης - Εκδότης:

ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΚΑΛΟΣΚΟΠΙΤΩΝ ΠΑΡΝΑΣΣΙΔΑΣ “Η ΑΓΙΑ ΤΡΙΑΣ”

Διεύθυνση Γραφείου: Πειραιώς 4 • Αθήνα • 104 31 • τηλ.: 210.52.38.158

(Υπεύθυνος σύμφωνα με το Νόμο: το εκάστοτε Διοικητικό Συμβούλιο)

ΠΕΡΙΟΔΟΣ Ε΄ • ΧΡΟΝΟΣ 29ος • ΤΕΥΧΟΣ 132 • ΙΟΥΛΙΟΣ - ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ 2004

Εγκαινία Έκθεσης Λαογραφίας & Ιστορίας της Καλοσκοπής

Στις 7 Αυγούστου 2004 εγκαινιάσθηκε στο Πολιτιστικό Κέντρο Καλοσκοπής (παλιό πετρίνο σχολείο) η μόνιμη έκθεση με θέμα «Λαογραφία & Ιστορία της Καλοσκοπής».

Ήταν ημέρα χαράς και συγκίνησης για όλους μας, διότι βλέπαμε ότι με την έκθεση αυτή σώζεται η μνήμη ενός χωριού που βίωσε πολέμους, ταλαιπωρίες, προσφυγιά και τώρα παρουσιάζεται η πλούσια πολιτιστική κληρονομιά του. Το Διοικητικό Συμβούλιο της περασμένης περιόδου 2002-2003 είχε οραματισθεί μια αίθουσα όχι μόνο για να προστεθεί στο μουσειακό χάρτη της περιοχής για φιλότεχνους επισκέπτες, αλλά για να δημιουργηθεί ένας χώρος που να συγκεντρώνονται οι κάτοικοι για να συζη-

τούν ή να απολαμβάνουν συζητήσεις είτε από την ιστορία του τόπου είτε ομιλίες επιστημόνων. Ελπίζουμε ότι ο σκοπός επιτεύχθηκε. Δημιουργήθηκε μια αίθουσα η οποία εκτός των άλλων κοσμεύεται από φωτογραφίες περασμένων δεκαετιών που είναι η μνήμη όλων μας, εικόνες μιας εποχής που μοιάζει σήμερα απόμακρη και γραφική, τότε που η σχέση ανθρώπων και περιβάλλοντος ήταν εντελώς διαφορετική. Απεικονίζουν μια εποχή που οι άνθρωποι έσκα-

Ο αντινομάρχης κ. Γ. Κατσαρέλης με την κα Φιλίτσα Αλεξίου κόβουν την κορδέλα των εγκαινίων κάτω από τα βλέματα του Δημάρχου Γραβιάς κ. Αθαν. Μανανά, της κας Κατσαρέλη και της κας Γρηγοροπούλου.

βαν με το τσαπί και το αλέτρι τη γη κι αυτή τους ανταπέδιδε καρπούς.

Στην τελετή των εγκαινίων παραβρέθηκαν ο αντινομάρχης κ. Γεώργιος Κατσαρέλης, ο Δήμαρχος Γραβιάς κ. Αθανάσιος Μανανάς, ο πρόεδρος του Δημ. Συμβουλίου Γραβιάς κ. Αθανάσιος Πέτρου, η σύμβουλος κα Ευαγγελία Πασσαλή, ο πρόεδρος του Τοπικού Συμβουλίου Καλοσκοπής κ. Ιωάννης Αποστολόπουλος, οι κ.κ. σύμβουλοι Δημήτριος Τσιαμπάς, Αριστείδης Κυριαζής, Γεώργιος Αυγερινός, Δημήτριος

Κυρίτσης, οι πρόεδροι των συλλόγων Λαμίας «Άγιος Γεώργιος» κ. Ηρακλής Ραπτόπουλος και του Αθλητικού Ομίλου Καλοσκοπής κ. Χρήστος Ψωμάκης, η πρόεδρος του Συλλόγου Γυναικών Καστελλίων κα Ελένη Λευκαδίτη, ο πρόεδρος Συν. Κοινοτήτων υπαλλήλων Ελλάδος κ. Ηλίας Λευκαδίτης, ο κ. Αριστ. Βασιλειάδης του λαογραφικού Μουσείου Κύπρου, οι πολιτευτές κ.κ. Κώστας Κουτσομίχος και Κώστας Ρούλιας, ο παλιός μας δάσκαλος

Γ. Χασιακός και πολλοί χωριανοί και επισκέπτες.

Ευχές μας έστειλαν ο π. Υπουργός κ. Νίκος Γκελεστάθης και η π. Δήμαρχος Αμφίσσης κα Έφη Γαζή.

Η τελετή άρχισε με αγιασμό πού έκαναν οι χωριανοί μας ιερείς Παναγ. Ν. Τούμπας εκ μέρους του μητροπολίτη Αμφίσσης και ο παπα Γιάννης Λευκαδίτης.

Τον πρώτο χαιρετισμό στην εκδήλωση έκανε ο ιερέας Παν. Τούμπας, που με μεστό λόγο τόνισε τη σημασία της δημιουργίας Πολιτιστικού Κέντρου για την διαφύλαξη της πολιτιστικής ιστορίας του τόπου μας.

Στη συνέχεια μίλησαν, ο πρόεδρος του Συνδέσμου μας κ. Κων. Τούμπας ο οποίος προσφώνησε τους επισήμους και καλωσόρισε όλους τους παρευρισκομένους, η Μουσειολόγος κα Έφη Μαντζούτσου και η φιλόλογος Βασιλεία Κυρίτση, οι λόγοι των οποίων βρίσκονται ολόκληροι στις επόμενες σελίδες.

Μετά το πέρας των ομιλιών κ. Κων/νος Τούμπας οδήγησε τον αντινομάρχη κ. Κατσαρέλλη και την

κα Φιλίτσα Αλεξίου (τιμής ένεκεν, ως προτεργάτρια) στην είσοδο του Πολιτιστικού Κέντρου οι οποίοι έκοψαν την κορδέλα των εγκαινίων και ευχήθηκαν για το ξεκίνημα μιας νέας εποχής για το χωριό μας.

Η μουσειολόγος κα Έφη Μαντζούτσου ξενάγησε με μοναδικό τρόπο τους πρώτους επισκέπτες οι οποίοι παρακολουθούσαν με συγκίνηση.

Και ενώ η προσέλευση του κοινού συνεχιζόταν στην πλατεία η ατμόσφαιρα ήταν εορταστική.

Σωστό πανηγύρι. Μουσική, χορός, κεράσματα, παραδοσιακά προϊόντα, έκθεση βιβλίων Καλοσκοπιτών συγγραφέων και γιγαντοσθόνη με προβολή φωτογραφιών από τις αρχές του αιώνα μέχρι σήμερα.

Σε ξύλινους πάγκους, κάτω από τον πλάτανο και γύρω από τη βρύση γλυκά και μαρμελάδες φιαγμένα από τις Αγγελική Χαμηλού, Βασιλεία Κυρίτση, Ρόλα Τούμπα, Ανθή Καργιάννη, Βασιλ. Ν. Δανιήλ, Αγγελική Κολλύρη, Φιλίτσα Αλεξίου και Βιολέτα Χαμηλού. Επίσης τσαϊ, ρίγανη, τραχανάς και χυλοπίτες σε ωραίες συσκευασίες

έτοιμα για πώληση με τη βοήθεια των Ντίνα Αχλαδά, Έφης Ζούργου, Βιολέτας Χαμηλού και Ρόλας Τούμπα, Δέσποινα Κατσανιώτη.

Και η φιλοξενία δεν έλειψε. Παραδοσιακές χορτόπιτες, τυρόπιτες και κολοκυθόπιτες γέμισαν τα καλοστρωμένα τραπέζια, φιαγμένες από τις άξιες νοικοκυρές μας Αθανασία Κολλύρη, Μαρία Τσαμπά, Λίτσα Κατσανιώτη, Κατίνα Βλάχου, Αθανασία Αυγερινού, Αφροδίτη Μώρη, Έφη Ζούργου, Φιλίτσα Αλεξίου, Βασιλική Ν. Δανιήλ, Γιούλα Κυρίτση και Βιολέτα Χαμηλού.

Παγωμένες μπύρες προσφορά της Αθηναϊκής Ζυθοποιίας και τα αναψυκτικά προσφορά της 3Ε, με τη μεσολάβηση του Γεωργίου Λίτσου, καταναλώθηκαν σε μεγάλες ποσότητες.

Άφθονα γλυκά μας προσέφεραν ο Περικλής και η Μοσχούλα Ζαμπάρα στη μνήμη του πατέρα τους Αγαπητού Αλεξίου που χάθηκε πρόσφατα.

Σε όλα τα παιδιά προσφέρθηκαν πολλές καραμέλες και τσίχλες από την εταιρεία Warner Lambert A.E. με την μεσολάβηση

Οι ιερείς μας Παν. Τούμπας και Ιων. Λευκαδίτης, μέλη του παλιού και του νέου Δ.Σ. την ώρα της ομιλίας του προέδρου Κ. Τούμπα.

της κας Αναστασίας Ζαντιώτη-Καραντάσιου. Το σερβίρισμα είχαν αναλάβει οι: Βίκυ Αλεξίου, Γαρυφαλιά Μώρη, Αγγελική Χαμηλού, Ελένη Καραγιάννη και Βασίλης Γρηγορόπουλος.

Η εκδήλωση συνεχίστηκε μέσα σε ατμόσφαιρα χαράς και χορού που κράτησε μέχρι τα μεσάνυχτα. Η μουσική κάλυψη με δημοτικά τραγούδια έγινε από από το Χρήστο Ψωμακέλη που μαζί με τη γυναίκα του Βούλα, φρόντισαν με τον καλύτερο τρόπο όλες τις εκδηλώσεις.

ΒΙΒΛΙΑ ΧΩΡΙΑΝΩΝ ΜΑΣ ΣΥΓΓΡΑΦΕΩΝ

Ιδιαίτερο ενδιαφέρον έδειξαν οι επισκέπτες για τα βιβλία χωριανών μας συγγραφέων που παρουσιάστηκαν στο προαύλιο του Πολιτιστικού Κέντρου με τη βοήθεια του Βασίλη και του Γιώργου Βασιλείου.

Περιζήτητα ήταν τα βιβλία του μεγάλου μας διανοητή Χρήστου Μαλεβίτση (λυπούμαστε που τα περισσότερα και ιδίως οι μεταφράσεις του έχουν εξαντληθεί. Ελπίζουμε το νεοσύστατο σωματείο «Σύνδεσμος Φίλων Χρήστου Μαλεβίτση» να μεριμνήσει για την

επανεκδόσή τους).

Μεγάλη ζήτηση είχαν τα βιβλία του λαογράφου μας κ. Γιώργου Χασιακού.

Την προσοχή τράβηξαν τα συγγράμματα των καθηγητών του Πανεπιστημίου Αθηνάς και Ταξιάρχη Κόλλια καθώς και του αντιπρύτανη Εμμ. Δερμιτζάκη.

Από τις νεώτερες εκδόσεις παρουσιάστηκαν και αγαπήθηκαν τα βιβλία του Φάνη Λευκαδίτη, της Γεωργίας Ευαγγ. Παπαδάκη των Γιάννη και Νίκου Ράπτη.

Τα περισσότερα από τα βιβλία παραχωρήθηκαν δωρεάν από τους

Επισκέπτες παρατηρούν με ενδιαφέρον την έκθεση.

Ο πρόεδρος και τα μέλη του Δ.Σ. του συνδέσμου με τις κυρίες Ε. Μαντζούτσου και Ρ. Δανιήλ.

Ο απόηχος των εγκαινίων

Τα πρώτα δημοσιογραφικά σχόλια για τα εγκαίνια άρχισαν. Ο φίλος μας εκδότης της **“ΡΙΖΑ”** **Νικόλαος Μώκος** στο τεύχος 50 γράφει:

07/08/04: ΤΑ ΕΓΚΑΙΝΙΑ του πολιτιστικού κέντρου Καλοσκοπής (Κουκουβίστα) παρ' ότι η Καλοσκοπή δεν ανήκει στον Δήμο μας, δεν παύει να την θεωρούμε δική μας, αφού εξ άλλου έχει τα ίδια γνωρίσματα με τα υπόλοιπα “Βλαχοχώρια”. Ο δυνατός σε προσφορά έργου Σύνδεσμος Καλοσκοπιωτών με θέληση και υπομονή πέτυχε να παρουσιάσει ένα “στολίδι” και “κόσμημα” της ιστορίας και παράδοσης

του τόπου μας για να το αξιολογήσει κάποιος για να εκτιμήσει τα “ΔΙΑΜΑΝΤΙΑ” του, πρέπει να το επισκεφθεί. Η “ΡΙΖΑ” ανταποδίδοντας την τιμή για την πρόσκληση του Συνδέσμου αλλά και από αγάπη στους πολλούς φίλους της Κουκουβίστας συμπεριέβαλε στο περιληπτικό ρεπορτάζ των εκδηλώσεων και αυτό το μεγάλο έργο του πολιτιστικού κέντρου της Καλοσκοπής.

Μόνο που η “ΡΙΖΑ” είναι και “παρπονιάρια”, και το παράπονο της είναι ότι “Ξένοι” αναγνώρισαν την προσφορά, το πνεύμα και την αμφισβίτηση του τελευ-

ταίου διανοητή και φιλοσόφου της χώρας μας, που έλαχε να είναι Κουκουβιστιανός και λεγόταν **ΧΡΗΣΤΟΣ - ΜΑΛΕΒΙΤΣΗΣ**. Και εδώ συνιστάται το παράπονο ότι η αναγνώριση έρχεται από “ξένους” και η προτομή του είναι στην Φιλοθέη Αθηνών, ενώ θα έπρεπε να είναι στην Κουκουβίστα. Μια “διαθήκη” και παρακαταθήκη του Συνδέσμου για τις νέες γενιές θα είναι το ΕΡΩΤΗΜΑ ποιος ήταν και τι έγραψε, τι άφησε σαν “χνάρια” στο πέρασμα από την Κουκουβίστα. Θα ένιωθα ευτυχής εάν ο Σύνδεσμος μετά το πολιτιστικό κέντρο μεριμνούσε να το στολίσει με μια προτομή του Χρήστου Μαλεβίτση στο περίβολό του.

συγγραφείς, τους οποίους ευχαριστούμε θερμά. Επίσης ευχαριστούμε τις εκδόσεις «PRINTA», και την κα Κική Μαλεβίτση.

ΕΘΕΛΟΝΤΙΚΗ ΠΡΟΣΦΟΡΑ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ

Στο προσκλητήριο του Συνδέσμου για την κάλυψη των αναγκών και των εξόδων που απαιτούνται για την δημιουργία του Πολιτιστικού Κέντρου προσέφεραν πολλοί χωριανοί και φίλοι.

Τούτο φαίνεται από τον κατάλογο των εισφορών που δημοσιεύονται στο Δελτίο μας και αναφέρθηκαν και στην ομιλία του προέδρου μας.

Υπάρχουν όμως κι εκείνοι που δούλεψαν εθελοντικά χωρίς απαίτηση ανταλλάγματος και κατάφεραν να αποδώσουν έργο χωρίς πολλές κουβέντες και που όλοι θαυμάζουμε.

Αυτοί είναι:

– **Βούλα Γρηγοροπούλου - Αντωνίου** που εδώ και πολλά χρόνια έχει γίνει αναπόσπαστο στοιχείο του Συνδέσμου μας, δούλεψε με μεθοδικότητα και αίσθημα ευθύνης για την επιτυχία του έργου όλο το διάστημα της προε-

τοιμασίας και της υλοποίησης.

– **Ιωάννης Καμπάνης**, που ανέλαβε τον πετυχημένο φωτισμό της αίθουσας και έδωσε δωρεάν ένα μέρος του ηλεκτρολογικού υλικού.

– **Ανθή Καραγιάννη**, η οποία εκτός των άλλων παρουσίασε τη σημασία του έργου στην εταιρεία Αργυρομεταλλευμάτων και Βαρυτίνης για το χωριό μας και την περιοχή με συνέπεια η εταιρεία να γίνει από τους μεγαλύτερους χορηγούς.

– **Νικηφόρο Ζούγρο**, που πέρασε ένα μέρος των θερινών του διακοπών προσφέροντας εργασία και κάνοντας κατασκευές για στήσιμο των αντικειμένων της έκθεσης.

– **Έφη Μαντζούτσου και Ρούλα Δανιήλ - Κορνάκου**, το ζωντανό αυτό δίδυμο που έβαλε την ψυχή του και έδωσε πνοή στο έργο.

– **Ευθύμιο Γ. Πριόβολο**, που ήταν παρών με την καλλιτεχνική του ευαισθησία.

– **Αλέξη Κορνάκο**, για τη δημιουργία DVD με εικόνες από τις αρχές του αιώνα μέχρι σήμερα.

– **Αθανασία Κολλύρη** με τα παιδιά της **Γιάννη, Αγγελική, Κώστα** επίσης τους **Βάγια Αλεξίου, Άννα Γκίκα, Νικόλαο και Γιώρ-**

γο Δανιήλ, και τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου, που βοήθησαν με όλη τους την καλή διάθεση.

Όλοι μας διδάξαν πόσο ωραία αποτελέσματα φέρνει η συνεργασία και πως οργανώνεται μια τελετή εγκαινίων.

ΕΠΙΣΚΕΨΕΙΣ

Από την ημέρα των εγκαινίων και όλες τις ημέρες του Αυγούστου η έκθεση του Π.Κ. έμεινε ανοιχτή με τη φροντίδα της κας Βούλας Γρηγοροπούλου και τη βοήθεια της Ρούλας Δανιήλ και της Ανθής Καραγιάννη. Οι επισκέπτες ήταν πολλοί και δεν ήταν μόνο χωριανοί μας, αλλά και ξένοι επισκέπτες. Η φήμη μας –ειδικότερα μάλιστα όταν προβλήθηκαν από τον τηλεοπτικό σταθμό Λαμίας TV1 τα εγκαίνια– πέρασε τα όρια του χωριού και πολλοί έσπευσαν να επισκεφθούν τη Λαογραφική έκθεση. Οι εντυπώ-

Οι κυρίες Β. Χαμηλού, Β. Κυρίτση και Α. Καραγιάννη τοποθετούν ετικέτες στα βάζα με τα γλυκά.

Ο Χ. Λευκαδίτης και η Ε. Χαραλάμπους περιεργάζονται τα βιβλία και ο Β. Βασιλείου τους δείχνει τους τόμους της εφημερίδας

σεις ήταν άριστες. Καταχωρήθηκαν άλλωστε και στο βιβλίο επισκεπτών, το οποίο κατασκεύασε με μεράκι και δώρισε ο Γιώργος Βασιλείου.

Οι επισκέπτες έδειξαν επίσης πολύ μεγάλο ενδιαφέρον για τα βιβλία (το βιβλίο προσφορά έκδοσης της κ. Ελένης Σιαφάκα «Καλοσκοπή, το Μπαλκόνι της Γκιώνας», ζητήθηκε πολύ), τις κάρτες (καρτ ποστάλ) και τα παραδοσιακά μας προϊόντα, και με τα έσοδά καλύφθηκε μεγάλο μέρος των δαπανών.

Από την 1η Σεπτεμβρίου την επίβλεψη έχει, ευγενικά προσφερθείσα, η Γιούλα Αρ. Κυριαζή, η οποία ανοίγει την αίθουσα τα Σαββατοκύριακα και όταν της ζητηθεί.

Ο Λάμπρος και η Ντίνα Αχλαδά συσκευάζουν ρίγανη.

Ο Χ. Ψωμακέλης επί το έργον. Δίπλα του ο Γ. Κολλύρης.

Ομιλία Κων/νου Τούμπα

προέδρου Δ.Σ. συλλόγου

Κυρίες και κύριοι,

Νιώθοντας απέραντη χαρά για την εδώ παρουσία σας, σας καλωσρίζω στο ανανεωμένο Λαογραφικό μας Πολιτιστικό Κέντρο καθώς και στην ανακαινισμένη αίθουσα με τα θαυμάσια παραδοσιακά αντικείμενα προγονικά και ιστορικά.

Το Πολιτιστικό μας Κέντρο αποτελεί μοναδικό κόσμημα για την ιστορική κοινότητά μας. Ο ιερός αυτός χώρος στον οποίο έχουμε μάθει όλοι μας τα πρώτα γράμματα, είναι εμπλουτισμένος με αντικείμενα μεγάλης πολιτιστικής αξίας. Μέγιστη τιμή περιποιεί σε όλους εκείνους που συνέβαλαν στη δημιουργία του. Η γωνιά αυτή του πνευματικού και πολιτιστικού κέντρου μας, η οποία ιδρύθηκε από πνευματικούς και δυναμικούς ανθρώπους του Συνδέσμου μας, καθώς και από τολμηρούς, αυθόρμητους και αποφασιστικούς συμπαραστάτες του, στεγάζει ό,τι προγονικά πολύτιμο υπήρχε στ' αρχοντικά των Κουκουβιστιανών, απομεινάρια του λαϊκού μας πολιτισμού.

Εδώ φυλάσσονται και εκτίθενται σε κοινή θέα σπάνια είδη λαϊκής τέχνης, συλλογές διαφόρων αντικειμένων, φυσικών και τεχνικών, καθώς και αριστουργήματα χειροποίητα αλλοτινών εποχών. Καλαίσθητα εργαλεία γεωργικά - εργατικά, ποιμενικά, φτιαγμένα με άφθαστο γούστο και μεράκι από τα άξια δημιουργικά χέρια των προγόνων

μας. Οι συγχωριανοί μας τα είχαν φυλάξει ως κόρη οφθαλμού και τα προσέφεραν αυθόρμητα για τον εμπλουτισμό του Μουσείου μας.

Διατηρημένα οικιακά είδη, έργα ανυπολόγιστης πολιτιστικής αξίας, τα οποία κατάφεραν να διασώσουν από τη Γερμανική λείλαπα, οι προνοητικοί πρόγονοί μας καθώς και από τη φωτιά των σπιτιών τους που είχαν ακολουθήσει βρίσκονται σήμερα στο παραδοσιακό μουσείο μας. Δίνεται η ευκαιρία στους νέους μας να γνωρίσουν και να μάθουν ότι σ' αυτό το ορεινό χωριό με την ιστορία του υπήρχε αρχέγονος λαϊκός πολιτισμός, και ότι στη μικρή κοινωνία της απομακρυσμένης από τα αστικά κέντρα κοινότητάς μας λειτουργούσαν, κατά τον πιο υποδειγματικό τρόπο, όλα ανεξαιρέτως τα επαγγέλματα.

Οι νέοι μας πρέπει να αισθάνονται περηφάνεια και να επαίρονται για την καταγωγή τους η οποία αποτελεί ύψιστη τιμή γι' αυτούς.

Διάφορα αξιόλογα αντικείμενα, χειροποίητα οικιακής τέχνης υφασμένα στον αργαλειό, ή και διάφορες κεντητές διακοσμήσεις φανερώνουν το γούστο και το μεράκι των προγιαγιάδων μας, επιμελώς φροντισμένα θα φυλάσσονται εσαεί εδώ. Τα θαυμάσια αυτά χειροτεχνήματα όπως και τα διάφορα άλλα ιστορικά κειμήλιά μας, προσδίδοντας ιδιαίτερη λάμψη στην ορεινή ιστορική κοινότητά μας, θα γοητεύουν τον κάθε επισκέπτη. Άλλωστε η Καλοσκοπή προβάλλεται στον ευρύτερο χώρο και για τις άπειρες φυσικές της ομορφιές, για την περίοπτη θέση της και για τα άφθονα κρουσταλένια της νερά.

Εκτός από τα διάφορα τεχνικά εργαλεία εκτίθενται και παραδοσιακές ενδυμασίες ανδρικές και γυναικείες, μάλλινες και βαμβακερές περιποιημένες και καλοραμμένες φορεσιές για όλες τις εποχές, γεωργικές και ποιμενικές. Ζωηρή

εντύπωση μας προκαλούν τα γυναικεία ρούχα. Όλα προσεγμένα και γαρνιρισμένα με γούστο και χάρη. Καλαίσθητα φορέματα που θυμίζουν παραδοσιακή αρχοντιά. Εργασία επιμελημένη. Έργα της λαϊκής οικοτεχνίας.

Συγκινημένος ο επισκέπτης φέρνει στο νου του το παρελθόν. Η διαφύλαξη της πολιτιστικής μας κληρονομιάς είναι έργο ιερό. Τα σπάνια εκθέματά μας αποτελούν πόλο έλξης ντόπιων και ξένων επισκεπτών.

Όσο για τη βιβλιοθήκη του πνευματικού μας Κέντρου είναι εμπλουτισμένη με άπειρα βιβλία πολλά των οποίων είναι γραμμένα από φτασμένους, κατά καιρούς συγγραφείς της ιστορικής κοινότητάς μας. Βιβλία ιστορικά, φιλοσοφικά, λογοτεχνικά, ταξιδιωτικά, λαογραφικά, παιδικά, εκπαιδευτικά, επιστημονικά κ.ά., ο επισκέπτης θα αποκομίζει άριστες εντυπώσεις.

Πρέπει να σημειωθεί ότι, όλα τα βιβλία που είναι εκθεσιμμένα έχουν την έγκριση της Ακαδημίας Αθηνών. Όλα έχουν ενδιαφέρον.

Κάθε αντικείμενο μας αποκαλύπτει τις αξίες και την πρόοδο των προγόνων μας, καθώς και την ακμή μιας απόμακρης εποχής. Η Καλοσκοπή έχει ιστορία η οποία, δυστυχώς, χάνεται στα βάθη των αιώνων. Η χρονική περίοδος της εγκατάστασης των πρώτων εποίκων στην περιοχή μας δεν έχει φωτιστεί απόλυτα. Την ιστορική

διαδρομή της Κουκουβίστας μας την φωτίζει ως ένα σημείο, ο Σαλωνίτης συγγραφέας Δρόσος Κραβαρτόγιανος στο βιβλίο του «Τετράμην». Ο συγγραφέας βασιζόμενος στην έρευνα που έκανε στα αρχεία των Τούρκων στην Κων/λη και στην Άγκυρα ο καθηγητής της ιστορίας Νικ. Καρύδης σημειώνει ότι η Κουκουβίστα είναι ένα από τα αρχαιότερα χωριά της

περιφέρειάς μας. Πρόκειται για ιστορικό ντοκουμέντο απολύτως τεκμηριωμένο.

Σύμφωνα με τον παραπάνω ερευνητή, τρία χρόνια μετά την Άλωση της Κων/λης, ήτοι στα 1456, οι Τούρκοι έκαναν απογραφή του πληθυσμού στην περιοχή των Σαλώνων. Τα Σάλωνα την εποχή εκείνη είχαν μεγάλη οικονομική ανάπτυξη. Ανάμεσα στις άλλες κοι-

νότητες ήταν και η Κουκουβίστα με 78 εστίες. Το μοναδικό χωριό στην περιοχή μας το οποίο μάλιστα, χαράσσεται και με σκίτσο στο εν λόγω βιβλίο.

Αφού οι Τούρκοι βρήκαν οικισμό με 78 οικίες με το όνομα Κουκουβίστα, το οποίο σύμφωνα με τους γλωσσολόγους είναι Σλαβικό, θα πρέπει να αναζητήσουμε τις ρίζες μας πολύ βαθύτερα στην κάθοδο των Σλάβων, ίσως και ενωρίτερα. Με λίγα λόγια το χωριό μας είναι πολλών εκατοντάδων ετών. Ίδρυμα βυζαντινών χρόνων.

Πρόκειται για αδιάψευστα αποδεικτικά στοιχεία.

Άλλωστε έχουμε και τη δικαστική διαμάχη για το Διάσελο (ορεινό λιβάδι μας στη Γκίωνα) με τους Σεγδισιώτες στα 1704. Στη δίκη εκείνη κέρδισαν οι Κουκουβιστιανοί. Αυτό φανερώνει τη γνώση και τη δραστηριότητα των Κουκουβιστιανών υπερασπιστών των εδαφών τους (βιβλίο Γ. Τ. Κόλλια, καθηγ. Παν/μίου).

Οι λόγοι που ανάγκασαν τους πρώτους ενοίκους μας να εγκαταλείψουν την ιδιαίτερη πατρίδα τους και να φτάσουν με τις στάνες τους και τα υπάρχοντά τους στα κακοτράχαλα Ρουμελιώτικα βουνά για ασφάλεια και σιγουριά αναμφίβολα ήταν πατριωτικοί. Οι γενναίοι εκείνοι Έλληνες δεν έσκυβαν το κεφάλι τους

Ο Πρόεδρος, το Διοικητικό Συμβούλιο του Συνδέσμου Καλοσκοπής και ολόκληρο το χωριό απολαμβάνουν αυτή τη στιγμή της εγκαίνιας αυτού του αξιοθαύμαστου έργου.

Ιδιαίτερα εγώ, που βλέπω να υλοποιείται πανηγυρικά όλη εκείνη η διακήρυξη ζωής των ανθρώπων, που έζησαν και που ζούν σε αυτό το ωραίο χωριό της Ρούμελης.

Το πνεύμα αυτού του Μουσείου σημαίνει συνέχεια και διάρκεια. Αυτό είναι άλλωστε το μήνυμα και το νόημα ενός Μουσείου Παραδοσιακής Λαϊκής Τέχνης.

Θεωρώ περιττό την στιγμή αυτή, να εκθέσω το ιστορικό και τις λεπτομέρειες της αρχικής μου σκέψης και πρότασης, τότε το 1988, που σαν μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου είχα αυτό το μεγάλο όνειρο. Αρχικά φαινόταν απραγματοποίητο. Όμως το αποτέλεσμα δείχνει καθαρά την μεγάλη απόφαση, τους κόπους και τις προσπάθειες πολλών συγχωριανών που σενέδραμαν στην ολοκλήρωση του έργου. Η πραγμάτωσή του δεν ήταν καθόλου εύκολη.

Πιστεύοντας όμως, στην μεγάλη σημασία της συνέχειας της Λαϊκής Παράδοσης με τα αντικείμενα και το πνεύμα που τα κατασκευάζει, ευχαριστώ όλους όσους βοήθησαν στο δύσκολο αγώνα για να δούμε μαζί με τους συγχωριανούς και τους φίλους επισκέπτες μας, αυτό το θαυμάσιο και αξιο επαινίου έργο.

Με αγάπη και εκτίμηση
Φιλίτσα Αλεξίου

8/2004

στον εκάστοτε βάρβαρο επιδρομέα. Άνθρωποι αδούλωτοι, δυνατόι και ψυχωμένοι ανέβηκαν στα βουνά να ζουν ελεύθερα. Οι πρώτοι λοιπόν εκείνοι έποικοι έστησαν τις καλύβες τους στην πλαγιά της ψηλής ράχης (κατά μήκος, από τον Αι Νικόλα Παλιοσταυρό) και τις οποίες σκέπασαν με πηλό (κοπανημένη λάσπη). Τον οικισμό τους τον ονόμασαν «παλιοτάρατσες». Οι συνθήκες διαβίωσης με την πάροδο των χρόνων άρχισαν να γίνονται υποφερτές. Στη σημερινή θέση του χωριού καλλιεργούσαν κτήματα. Άρχισαν να μεταφέρονται εδώ και να χτίζουν σπίτια, σύμφωνα με αφηγήσεις αιωνόβιων συγχωριανών μας, από το 1821 για να βρίσκονται κοντά στην κορακοφωλιά διότι με τον μεγάλο ξεσηκωμό δέχονταν συχνές επιδρομές των Τούρκων, όταν οι άνδρες έλειπαν.

Τελειώνοντας θα πρέπει τα μέλη του Δ.Σ. του Συλλόγου και εγώ προσωπικά να ευχαριστήσω:

1. Όλους και ιδιαίτερα τις νύφες του χωριού μας, που πρωτοστάτησαν στη δημιουργία του Λαογραφικού μας Κέντρου και ιδιαίτερα την κ. Φιλίτσα Αλεξίου, η οποία είναι η ψυχή, η γνώση, η θέληση και τελικά η δημιουργία του σημερινού μας κοσμήματος.

2. Την Μουσειολόγο κ. Έφη Μαντσούτσου και την άξια συμπολίτη μας κ. Ρούλα Δανιήλ οι οποίες με τη συμπαράσταση και βοήθεια του Δ.Σ. και ιδιαίτερα της κ. Ανθής Καραγιάννη επιμελήθηκαν για την δημιουργία του λαογραφικού μας κέντρου.

3. Όλους όσους βοήθησαν οικονομικά και ιδιαίτερα την εταιρεία Αργυρομεταλλευμάτων και Βαρυτίνης, επίσης τους συγχωριανούς και φίλους μας, καθώς και αυτούς στο εξωτερικό.

Ιδιαίτερα την οικογένεια Χρηστίδη και τον Γεώργιο Ανδρέα Λίτσο.

Ομιλία Έφης Μαντζούτσου
Μουσειολόγου

Σήμερα βρισκόμαστε στην ολοκλήρωση ενός μοναδικού έργου. Η παρουσίαση της έκθεσης με θέμα ΛΑΟΓΡΑΦΙΑ ΚΑΙ ΙΣΤΟΡΙΑ της ΚΑΛΟΣΚΟΠΗΣ δεν προέρχεται μόνον από τον πλούτο των αντικειμένων που εκτίθενται αλλά κυρίως από το σθένος της ανθρώπινης ψυχής. Μιας ψυχής που μέσα από τις στάχτες της καταστροφής του πολέμου αναγεννάται, αναβιώνει, μεταμορφώνεται!!

Τα λιτά εργαλεία και αντικείμενα που δωρήθηκαν από τους Καλοσκοπίτες αποτελούν αντιπροσωπευτικό δείγμα αυτού του αγώνα αναγέννησης. Η αναπαράσταση της στράτας, το στραβό καρφί, το κομμάτι του τενεκέ είναι σήμερα πολύτιμα δείγματα του επίπονου αγώνα επιβίωσης των ανθρώπων της Καλοσκοπής.

Κλήθηκα πριν από δύο χρόνια να ομορφύνω το όνειρό σας και να μαζέψω τις μνήμες των προγενεστέρων σας σ' αυτό το χώρο του παλαιού δημοτικού σχολείου.

Οι εποχές αλλάζουν, οι μνήμες όχι! Και το πέτρινο σχολείο της Καλοσκοπής που άλλοτε φιλοξενούσε τους μαθητές και τους δασκάλους τους, σήμερα έχει την τύχη να αποτελέσει κέντρο ιστορίας και πολιτισμού.

Έτσι όλοι εσείς, θα είστε υπερήφανοι για τη διαφύλαξη της παράδοσής σας, οι επισκέπτες σας θα έχουν τη δυνατότητα να τη γνωρίσουν και οι νέες γενιές ν' ακουμπήσουν στις ρίζες τους με ασφάλεια.

Σήμερα, δικαιώνονται όλοι όσοι έδειξαν ιδιαίτερη αγάπη για τον τόπο τους, όσοι έγραψαν για την Καλοσκοπή, όσοι αφιέρωσαν τη ζωή τους ώστε να μη χαθεί τίποτα από τον πλούτο της ανθρώπινης ψυχής και όσοι αγωνίστηκαν για την πραγματοποίηση αυτού του έργου.

Εγκαινάζουμε σήμερα!! Τη μόνιμη έκθεση της ιστορίας και λαογραφίας της Καλοσκοπής! Θεμελιώνουμε ένα πολιτιστικό κέντρο που το περιμένουν μια σειρά από άλλες δημιουργίες όπως: Καθημερινή λειτουργία, οργάνωση εκπαιδευτικών προγραμμάτων για τα παιδιά που έχουν εδώ τις ρίζες τους και όχι μόνον, οργάνωση συμποσίων και συνεδρίων σε κάθε επίπεδο, ανταλλαγή με άλλες ομόλογες γωνιές της Ελλάδας και της Ευρώπης και τέλος παραπέρα έρευνα και τεκμηρίωση του υλικού.

Από τη θέση αυτή ευχαριστώ και τα δύο διοικητικά συμβούλια του Συνδέσμου Καλοσκοπιτών Παρνασσίδας «Η Αγία Τριάς», τα μέλη και τους προέδρους τους κ.κ. Αθανάσιο Μαλεβίτση (2002) και Κωνσταντίνο Τούμπα (2004).

Ευχαριστώ θερμά τη Ρούλα Δανιήλ που με συντρόφευε στα δύο αυτά χρόνια δουλειάς, την οικογένειά της, καθώς και όλους τους παράγοντες που συνεργάστηκαν μαζί μας. Την Ανθή Καραγιάννη επίσης ευχαριστώ για την πρόταση συνεργασίας εκ μέρους του τότε διοικητικού συμβουλίου του Συνδέσμου για την οργάνωση του Πολιτιστικού Κέντρου.

Τα συγγράμματα των κ.κ. Γ. Χασιακού και Φάνη Λευκαδίτη καθώς και το φωτογραφικό υλικό των κ.κ. Αθανασίου Μαλεβίτση και Ελένης Τζαβάρα-Πριοβόλου συνέβαλαν απεριόριστα στην πλαισίωση της έκθεσης.

Ολόψυχα ευχαριστώ όλους αυτούς τους υπέροχους και υπερήφανους Καλοσκοπίτες που με προθυμία στάθηκαν δίπλα μας και μας χάρισαν από το βίος τους και από της μνήμες τις ψυχές τους!

Τέλος, θάθελα να τιμήσω ιδιαίτερα την κυρία Φιλίτσα Αλεξίου και να της δώσω την υπόσχεση ότι όλοι μας θα συνεχίσουμε τις προσπάθειές μας, ώστε κάποια στιγμή να μπορέσουμε να προσεγγίσουμε το στόχο αυτή η ωραία παραδοσιακή έκθεση να πάρει τη μορφή ενός ζηλευτά ολοκληρωμένου μουσείου!!

Με την ευκαιρία θέλω να ευχαριστήσω όλους τους κατοίκους της Καλοσκοπής για τις δωρεές αντικειμένων και για την απλόχερη συνεργασία. Τους πνευματικούς ανθρώπους των οποίων τα συγγράμματα συνέβαλαν στην τεκμηρίωση της έκθεσης.

Τους κ.κ. Αθανάσιος Μαλεβίτση και Ελένη Τζαβάρα-Πριοβόλου για τις φωτογραφίες που διέθεσαν για τον εμπλουτισμό της έκθεσης.

Την κ. Φιλίτσα Αλεξίου για την αμέριστη συνεργασία.

Τον πρόεδρο του Τ.Σ. κ. Γιάννη Αποστολόπουλο για την αμέριστη συμπαράστασή του.

Την κ. Ρούλα Δανιήλ για την πολύπλευρη προσφορά της. Τον κ. Μπάμπη Αντωνίου για την πολύτιμη συνεργασία επί των κατασκευαστικών.

Τους Νικηφόρο Ζούγρο, Γιάννη Π. Κολλύρη, Άννα Γκίκα, Αγγελική Π. Κολλύρη, Κων/νο Σταθάκη, Γεώργιο Ν. Δανιήλ και τα παιδιά Κατερίνα και Παναγιώτη Σταθάκη για την πολύτιμη βοήθειά τους στην ολοκλήρωση του στησίματος της έκθεσης.

Επίσης τον κ. Φάνη Λευκαδίτη, την Γιούλα Κυριαζή (κόρη της κυρά Αγγέλως), την κυρά Αγγέλω Τούμπα, την κα Χρυσούλα Τσουλανδρή, τους κ.κ. Κων/νο και Ασήμω Μαντά και την κα Παρασκευή Τσίγα.

Σας ευχαριστώ

Ομιλία Βασιλείας Κυρίτση

Φιλολόγος

Η Φωκίδα βρίσκεται στο σταυροδρόμι του μύθου και της ιστορίας. Είναι ένα απέραντο Λαογραφικό περιβάλλον στο οποίο η εργασία για τη συγκομιδή των καρπών του γίνεται αργά με τις προσπάθειες ντόπιων και ξένων οι οποίοι επιστρατεύονται στην ανάδειξη του καρπού του, την ίδρυση Λαογραφικών Μουσείων και πολιτιστικών κέντρων.

Θεματοφύλακες του παρελθόντος οι κάτοικοι της περιοχής κρατούν τις παραδόσεις και συντηρούν το παρελθόν. Παράλληλα οι ερευνητές και οι λαογράφοι που έχουν αντιληφθεί την αξία των προφορικών μνημείων συγκεντρώνουν και κρατούν τους θησαυρούς του Ελληνικού Λαϊκού Πολιτισμού και τους αναδεικνύουν σε Μουσεία.

Πρωταγωνιστής της ιδέας του μουσείου της Καλοσκοπής είναι μια κυρία. Ευαίσθητη στα θέματα παράδοσης, προικισμένη με καλλιτεχνικές αρετές, φλογερός εραστής της γενέτειρας του συζύγου της, η κ. Φιλίτσα Αλεξίου πιστεύει πως πρέπει να ενώσει τον κρίκο που συνδέει το παρόν με το παρελθόν. Με την έκκλησή της προς τους χωριανούς να προσφέρουν στο Μουσείο ό,τι παλιό αντικείμενο έχουν, αγωνίζεται να συμβάλλει στη διατήρηση της πατροπαράδοτης πολιτιστικής κληρονομιάς. Συγκεντρώνει με αγάπη τα μοναδικά τεκμήρια του παραδοσιακού πολιτισμού που σώθηκαν από τη φωτιά και τους επιτήδειους γυρολόγους και με πίστη, ενθουσιασμό και αφιλοκέρδεια, δίνοντας καθημερινές μάχες με όσους διαφωνούν στην ιδέα αυτή, κατορθώνει να ευαισθητοποιήσει τους περισσότερους κατοίκους και τον Αθηναϊκό

Σύλλογο. Με τις καθημερινές επιτόπιες έρευνές της πείθει και ενισχύει το συλλεκτικό έργο. Οι κάτοικοι επαναφέρουν στο προσκήνιο την ιστορία της γενιάς τους, μπαούλα ανοίγονται, αχυρώνες ανασκαλεύονται, σκεύη της καθημερινής ζωής, εργαλεία χειροκίνητα που λειτουργούν με τη μυική δύναμη των ανθρώπων, κλαδευτήρια, δρεπάνια, κοσιές, αλέτρια και εργαλεία. Με τις κατάλληλες γνώσεις της η κυρία Φιλίτσα καταγράφει το υλικό, το ταξινομεί με μοναδική τάξη και μεθοδικότητα, το στήνει στις άδειες από παιδικές ψυχούλες αίθουσες του Δημοτικού Σχολείου και στις 15 Αυγούστου του 1988 οργανώνεται η έκθεση Λαϊκής Παραδοσιακής Τέχνης. Ελλείψει μαθητών ανακαινίζεται από τον Αθηναϊκό Σύλλογο για να χρησιμοποιηθεί ως Πολιτιστικό Κέντρο και Μουσείο Λαϊκής Παράδοσης. Οι εργασίες αποπερατώνονται στις 15 Ιουλίου 1992.

Με το κίνητρο του 1ου Συνεδρίου Β.Α. Παρνασσίδος εξοπλίζεται το Πολιτιστικό Κέντρο και στις 7 Αυγούστου 1993 πραγματοποιείται το 1ο Συνέδριο της Ομοσπονδίας Συλλόγων Β.Α. Παρνασσίδος και εγκαινιάζεται το Μουσείο της Καλοσκοπής στο ιστορικό σχολείο, όπου εισηγητές και παρευρισκόμενοι θαυμάζουν τα εκθέματα. Το παλιό κτήριο κατασκευασμένο πιθανόν στα τέλη του προηγούμενου αιώνα, όμως ονόματα και αναφορές δασκάλων σε έγγραφα έχουμε από το 1907, είναι χαρακτηριστικό δείγμα του νεοκλασικισμού, λιθόκτιστο, ημιδιώροφο, με τις δύο ευρύχωρες ψηλές αίθουσες, την είσοδο - προθάλαμο και το γραφείο πίσω, κτισμένο πιθανόν από Ηπειρώτες τεχνίτες που κατακλύζουν την περιοχή, με κύρια είσοδο ανατολικά απέναντι από τον Αη Γιώργη, αποτελεί σημαντική αναφορά στην τοπική ιστορία. Με το κάψιμο του χωριού τρεις φορές στην Κατοχή και στον Εμφύλιο καταστρέφεται και ξανακτίζεται λιθόκτιστο μονώροφο, πάνω στα ίδια θεμέλια με δαπάνες εράνων του Βασιλέως Παύλου το 1950.

Σ' αυτόν τον χώρο, η αξιολογή κυρία Αλεξίου τοποθετεί στην είσοδο παλιές φορεσιές και κάποιες βαρέλες, στο άλλοτε γραφείο του Διευθυντή, στον έναν τοίχο, τον αργαλειό με τα απαραίτητα σύνεργά του, το κρεβάτι

στρωμένο με τα πολύχρωμα υφαντά της άξιας Κουκουβιστιανής γυναίκας και στο άλλο τοίχο, σε ράφια αντικείμενα καθημερινής χρήσης και οικοσκευής.

Το 2003 ο Σύλλογος οδηγημένος από την αντίληψη ότι «η παράδοση θα ζήσει αν δεν την αφήσουμε να πεθάνει» αναθέτει την επανέκθεση της λαογραφικής συλλογής και των αντικειμένων σε μια ομάδα με την επιστасία της μουσειολόγου κας Έφης Μαντζούτσου και της γραφίστριας κας Ρούλας Δανιήλ οι οποίες σε συνεργασία με τον πρόεδρο του Συλλόγου κύριο Αθαν. Μαλεβίτση οργανώνουν την έκθεση με τρόπο ώστε παράλληλα με μια σύγχρονη μουσειακή αντίληψη, να προβάλλεται ο λαϊκός πολιτισμός της περιοχής και να συμβάλλει στο πολιτιστικό «γίγνεσθαι».

Με την αξιέπαινη προσπάθειά τους δεν είναι πια το μουσείο μια εικόνα σκονισμένων πραγμάτων καταχωνιασμένων στην άκρη της μισοσκότεινης αίθουσας αλλά μια αντικειμενική αλήθεια που δένει την τρέχουσα ζωή με το παρελθόν. Οργανωμένο με τις απαιτήσεις της σύγχρονης μουσειολογίας έχει χαρακτηριστικά κοινοτικό και τα μηνύματά του σηματοδοτούν τη μεγάλη και ισχυρή ελληνική παράδοση. Μέσα από το ποικίλο υλικό αποτυπώνονται πτυχές της οικονομικής και αγροτικής ζωής στην περιοχή από τις αρχές του αιώνα. Παρουσιάζεται η ζωή στο χωριό μέσα από τα μέσα μεταφοράς, τα έπιπλα και τα σκεύη καθώς και οι παραδοσιακοί τρόποι παραγωγής προϊόντων. Τονίζονται σβησμένες εικόνες του άγνωστου χτες. Τότε που δεν κάλπαζε η τεχνολογία αλλά η προοδευτική παραδοσιακή εξέλιξη. Προβάλλονται εργαλεία μιας άλλης εποχής τότε που τα πατήματα των χωραφιών δε γίνονταν από τις σύγχρονες καλλιεργητικές ή αλωνιστικές μηχανές παρά από τα πέταλα ενός αλόγου ή ενός βοδιού με το ξύλινο ή σιδερένιο αλέτρι τους.

Διαφαίνεται η συλλογική συμμετοχή της οικογένειας στην άροση, στη συλλογή καρπού, στο θέρο, στο αλώνισμα. Για να οργώσει ο καματιάτης πρέπει να κρατάει γερά το υνί

(ξύλινο ή σιδερένιο) να το προσαρμόζει στα αλετρόποδα και να δένει τις τριχιές που δίνουν εντολή στο ζώο κατά που να στρίψει. Για το αλώνισμα του σταριού ή του κριθαριού πρέπει να εξασφαλιστεί το αλώνι και τα άλογα που δένονται στον κεντρικό στύλο του αλωνιού. Με τα ξύλινα δικράνια, τα ξυλόφτιαρα ή τα δικούλια λιχνίζεται ο καρπός και ο αέρας παίρνει το άχυρο και το φλούδι.

Αυτά που βλέπει ο επισκέπτης σήμερα δίνουν πλήρη εικόνα της καθημερινότητας, της αγωνίας της επιβίωσης, της επιπόνησης και ευρηματικότητας των προγόνων μας στις σκληρές συνθήκες διαβίωσης, τον ευλογημένο μόχθο και το περίσσειμα της ψυχής και νιώθει να επιστρέφει στις ρίζες του και να έχει πάρει το μήνυμά του.

Η ανάπτυξη των θεμάτων γίνεται με παράθεση αντικειμένων, κατατοπιστικά κείμενα, μεγάλες φωτογραφίες με αυθεντικές εικόνες από την καθημερινή ζωή (αγροτική, ποιμενική) τεκμήρια ενός κόσμου που ψυχορραγεί. Έτσι η πληροφόρηση του επισκέπτη είναι άμεση και σαφής, χωρίς επεξηγηματικές αναφορές, που διασπούν την ενότητα και τη ζωντάνια. Η αναδρομή στις μνήμες και στα βιώματα πέρα από την πολύτιμη πληροφόρηση των επισκεπτών λειτουργεί για τους κατοίκους ως «έναυσμα» για την αφύπνιση ενδιαφερόντων, ως κίνητρο ζωής και χαράς από τη συμμετοχή τους στη δημιουργική διαδικασία. Οι επισκέψεις στο Μουσείο προκαλούν συναισθηματική φόρτιση στα γηραιότερα μέλη της τοπικής κοινωνίας, ενώ για τους νεότερους πηγή γνώσης γύρω από τομείς που είναι έξω από την εμπειρία τους. Έτσι το Μουσείο έχει ολοκληρώσει το στόχο του να περισώσει τους θησαυρούς της παράδοσης του χωριού, να αποτελεί μια εικόνα της τοπικής ζωής και του ευρύτερου ελληνικού χώρου και να διδάσκει μέσα από αυτή, εικονογραφώντας τη ζωή και την επίδοση των κατοίκων.

Όσο περισσότερο δουλεύουμε για την Παράδοση και το Μουσείο του χωριού, τόσο λιγότερο φόβο έχουμε να αλλοτριωθούμε. Πρέπει να παρα-

δώσουμε στις επόμενες γενιές ότι παραλάβαμε γιατί δε μας ανήκει.

Οι νέοι μας, οι κάτοικοι των γύρω περιοχών αλλά και οι ξένοι πρέπει να γνωρίσουν το παρελθόν και τις παραδοσιακές τεχνολογίες, να σεβαστούν την πολιτιστική κληρονομιά, να συνειδητοποιήσουν την πολιτισμική ταυτότητα και να αμυνθούν στην διεθνή πολιτιστική ομοιομορφία.

Το Πολιτιστικό Κέντρο της Καλοσκοπής αποτελεί τη σφραγίδα της παραδοσιακής ταυτότητας του χωριού, αλλά και της σύγχρονης ζωής που δείχνει ότι δεν ξεχνάμε τις ρίζες μας και ότι το χωριό εξακολουθεί και στο μέλλον να είναι ζωντανό κύτταρο παρά τη μεγάλη διασπορά των κατοίκων στα πέρατα του κόσμου. Η ψυχή μένει πάντα κοντά στη γενέτειρα, αντλεί ζωή και δυνάμει. Το Μουσείο είναι το σπίτι του παρελθόντος αλλά και η πόρτα του μέλλοντος γράφει ο Ignacio García, δ/ντής του Εθνικού Μουσείου Ανθρωπολογίας του Μεξικού. Και αυτήν την πόρτα, έχουμε χρέος να κρατήσουμε ορθάνοιχτη για να προκαλέσουμε το ενδιαφέρον των κατοίκων και των άλλων επισκεπτών, εξασφαλίζοντας χορηγίες από διάφορες πηγές, σημείο αναφοράς μαζί με την εκκλησία και τα μαγαζιά, χειμώνα καλοκαίρι. Εύχομαι η ωφελιμότητά του να ξεπεράσει κατά πολύ τα προσδοκώμενα και η συμβολή του στη διατήρηση του πολιτισμού να αποδώσει καρπούς. Να αποκτήσει την κατάλληλη προβολή και να δεχτεί πολλούς επισκέπτες, να διοργανώσει διαλέξεις - ημερίδες και να εκπροσωπηθεί σε διάφορα συνέδρια παραδοσιακής υφής της περιοχής, συμπληρώνοντας το μωσαϊκό του Ελληνικού Λαϊκού Πολιτισμού.

Μετέωρος ο χρόνος στην αποψινή μαγεία. Ας μας ανταμείψει μαλακώνοντας τη σκληράδα της εποχής με τη ζεστασιά των αναμνήσεων. Ας αγκαλιάσουμε το χτες και ας φωτίσουμε τις μνήμες στις ρίζες των προγόνων μας, που με γυμνωμένα τα πόδια για τον αγώνα της επιβίωσης, πίστευαν στο Θεό, ερωτεύονταν, γλεντούσαν και ζούσαν ευχαριστημένοι με ό,τι τους έδινε ο Θεός και η φύση.

ΕΠΙΣΤΟΛΕΣ ΠΟΥ ΛΑΒΑΜΕ

**Θερμά συγχαρητήρια
και μία επισήμανση**

Αγαπητοί συγχωριανοί,

Το Σάββατο 7 Αυγούστου ένα όνειρο γίνεται πραγματικότητα. Τα εγκαίνια και η έναρξη λειτουργίας του Πολιτιστικού Κέντρου είναι σταθμός στην ιστορία του Χωριού μας και δίκαια όλοι οι Κουκουβιστιανοί και οι φίλοι που αγαπούν την Πατρίδα μας, νοιώθουμε υπερήφανοι για το απόκτημά μας αυτό.

Θερμά συγχαρητήρια σε όλους αυτούς που εργάστηκαν, μόχθησαν για να προγραμματισθεί, οργανωθεί και λειτουργήσει το Κέντρο με μόνιμη έκθεση «Ιστορία και Λαογραφία της Καλοσκοπής» που σήμερα όλοι καμαρώνουμε και το οποίο θα στεγάσει την ιστορία, τον πολιτισμό και τη ζωή των ανθρώπων του όμορφου χωριού της Παρνασσίδας.

Όπως διαβάζουμε στο καλαίσθητο πληροφοριακό έντυπο που μας διανεμήθηκε (πολύ προσεγμένη, άρτια εργασία με την επιμέλεια των κυριών Ε. Μαντζούτσου και Ρ. Δανιήλ), σκοπός του Κέντρου είναι να διατηρήσει τη μνήμη των παλαιότερων, να διδάξει τους νεότερους τις ρίζες τους και να δείξει στον επισκέπτη την ιστορία του τόπου, οργανώνοντας ποικίλες εκδηλώσεις και εκθέσεις. Πιστεύω λοιπόν ότι αυτοί πρέπει να είναι οι στόχοι μας σ' αυτά πρέπει να οδηγούν όλες οι προσπάθειές μας.

Κύριε Πρόεδρε,

Με την ευκαιρία των εγκαίνιων του Λαογραφικού μας Μουσείου με τα τόσα ιδιαίτερης αξίας, πολύτιμα αντικείμενα θα ήθελα να παραθέσω μερικές σκέψεις μου, να επισημάνω ορισμένες ανησυχίες που έχω τη γνώμη ότι πρέπει να ληφθούν υπόψη τόσο από τους τοπικούς παράγοντες όσο και από τα μέλη του Συνδέσμου.

Συγκεκριμένα, το Μουσείο μας με τη Λαογραφική Έκθεση είναι ένα ξεχωριστό απόκτημα και πρέπει απαραίτητα να μεριμνήσουμε για την αποκατάσταση τυχόν ελλείψεων που κατά καιρούς παρουσιάζονται, τη διατήρηση και συντήρησή του, τη συμπλήρωση και εμπλουτισμό με αύξηση των εκθεμάτων, την προφύλαξη από κάθε επιβλαβή επίδραση –καιρικές συνθήκες κ.λπ., την περιποίηση των διαφόρων εργαλείων, φορεσιών και άλλων αντικειμένων.

Για τους πιο πάνω λόγους, ας μου επιτραπεί να κάνω μια πρόταση, πάντα με γνώμονα το συμφέρον του χωριού μας και τη διατήρηση της πολιτιστικής μας κληρονομιάς. Νομίζω λοιπόν ότι είναι χρήσιμη η δημιουργία μιας Επιτροπής που θα φροντίζει και θα απασχολείται με την καλή λειτουργία του Μουσείου, πάντα βέβαια σε συνεργασία με τους τοπικούς παράγοντες και τους Συλλόγους Αθηνών και Λαμίας.

Φιλικά,
Νικόλαος Αντωνίου,
ορθοπεδικός

Υ.Γ. Εάν δεν υπάρχει αντίρρηση, παρακαλώ η επιστολή μου αυτή να δημοσιευθεί στο Δελτίο του Συλλόγου μας.

**Το οροπέδιο
της Αγίας Τριάδας**

Αγαπητοί χωριανοί,

Με την επιστολή μου αυτή θέλω να σας κάνω γνωστό πόσο εγκαταλελειμένο έχουμε έναν τόπο του χωριού μας από τους ωραιότερους. Πρόκειται για το οροπέδιο της Αγίας Τριάδας που βρίσκεται στην οροσειρά της Οίτης και μάλιστα σχηματίζεται μεταξύ των κορυφο-

γραμμών της Βίγλας, των Μαρμάρων και των Παυλιανίτικων βουνών και που η ιστορία που είναι γνωστή για σημαντικά γεγονότα στους χρόνους της Τουρκοκρατίας όσο και στη νεότερη εποχή.

Σαν επισκέπτης βρέθηκα στο χώρο αυτό για πρώτη φορά μικρός, όταν με τον παππού μου τον Ευθύμιο Μώρη (γνωστό με το προσωνύμιο Κατσάνης και την ξύλινη πίπιζα-καραμούζα που έπαιζε με μαστοριά) πήγαμε και ποτίσαμε την πατάτα και τα φασόλια που είχαν φυτέψει στο Κατσανέικο χωράφι, οι θειάδες μου και βρίσκεται κοντά στη βρύση της Αγ. Τριάδας. Σήμερα έχει γίνει βούρκος το ένα τμήμα και το άλλο βλέπω να το έχει οριοθετήσει κάποιος γείτονας μπηγόντας, καρφωμένα βαθιά σιδερένια παλούκια όχι μόνο εκεί που ήταν οι πατάτες του παππού μου αλλά και βαθύτερα προς τα Παυλιανίτικα. Ακούω μάλιστα ότι στην περιοχή γίνονται δηλώσεις ιδιοκτησίας από πολλούς χωριανούς που βλέπουν πως μια μέρα ο τόπος θα έχει την αξία της Ομόνοιας (!) ισχυριζόμενοι ότι οι παππούδες τους είχαν μεγάλες εκτάσεις και φοβάμαι πως το σημερινό οροπέδιο δε θα επαρκέσει να καλύψει όλες τις δηλώσεις όταν κάποτε οριοθετηθούν και γίνει εφαρμογή, χώρια που τα κέδρα και τα έλατα έχουν καλύψει τα ακαλιέργητα χωράφια.

Αυτά βέβαια με αφορμή τις παιδικές μου αναμνήσεις.

Το χώρο της Αγίας Τριάδας άρχισα να τον αγαπώ και να τον επισκέπτομαι και όταν πια μεγάλωσα και για να μην τρέχω με την οικογένειά μου στις πολυσύχναστες και κουραστικές παραλίες στήνω τη σκηνή μου κάτω από βαθύσκιωτα πλατάνια και κάνω τις διακοπές μου. Γρήγορα διαπιστώνω ότι όχι μόνο η χοληστερίνη μου έρχεται στα φυσιολογικά

επίπεδα αλλά και η πίεση των αρτηριών μου μένει στο όριο που ορίζουν οι ιατρικές οδηγίες. Έτσι τα τελευταία χρόνια δέθηκα με την περιοχή και κάθε καλοκαίρι περνώ τις διακοπές μου στην Αγία Τριάδα. Κατά διαστήματα και ιδίως τον Αύγουστο με συντροφεύουν και άλλοι σκηνίτες.

Κάποια στιγμή πριν από πολλά χρόνια ο Σύλλογος Λαμίας έφτιαξε ένα ωραίο στέγαστρο και λίγο αργότερα το Δασαρχείο Άμφισσας συγκέντρωσε σε δεξαμενή το νερό που ήταν ελεύθερο στο δυτικό μέρος και έφτιαξε μια ωραία πέτρινη βρύση δεξιότερα της εκκλησίας. Επίσης έγιναν ξύλινα παγκάκια, ψησταριές, κιόσκια κ.λπ., άνοιξε χωματόδρομο που συντόμευε την πρόσβαση προς το χωριό και όλα έδειχναν πως άρχιζε μια άλλη εποχή για την περιοχή και οι εκδρομείς και παραθεριστές αυξήθηκαν πολύ. Σύμφωνα όμως άρχισε η εγκατάλειψη. Το νερό της βρύσης που έφτιαξε το Δασαρχείο σχημάτισε ένα έλος που στο τέλος γέμισε ακαθαρσίες ακόμα και αρουραίους γιατί ποτέ δεν καθαρίστηκε. Το στέγαστρο κινδυνεύει να διαβρωθεί από τα βρόχινα νερά, τα κιόσκια και τα παγκάκια καταστράφηκαν και το σπουδαιότερο κινδυνεύει να χαθεί το μοναδικό δροσερό νερό της παλιάς βρύσης.

Κάποιος πρέπει να ενδιαφερθεί για το συμμάζεμα του όμορφου αυτού τοπίου. Ο Δήμος μας, το Τοπικό Συμβούλιο, οι Σύλλογοι, όλοι μας φέρουμε ευθύνη. Και για να κλείσω θα θυμίσω κάτι ακόμα, στο βιβλίο θρησκευτικών του Δημοτικού Σχολείου διαβάζαμε ότι ο πιστός μπορεί να εκτελέσει τα θρησκευτικά του καθήκοντα όχι μόνο σε μεγαλοπρεπείς ναούς αλλά και σε ταπεινά εκκλησάκια και τέτοια είναι η εκκλησία της Αγίας Τριάδας που κι αυτή χρειάζεται τη φροντίδα μας.

Με πατριωτικούς χαιρετισμούς
Κων. Δημ. Μώρης, Λαμία

Αυγουστιάτικες εκδηλώσεις.

Εκτός από τη μεγάλη εκδήλωση των εγκαίνιων του Πολιτιστικού Κέντρου όσοι βρέθηκαν για διακοπές στο χωριό τον περασμένο Αύγουστο, χάρηκαν κι άλλες πετυχημένες μάλιστα, εκδηλώσεις όπως:

■ Μεγάλη επιτυχία είχε ο παραδοσιακός χορός του Συλλόγου Καλοσκοπιτών Λαμίας, στη **Ρούγα** την παραμονή του εορτασμού της Παναγίας. Προηγήθηκε όπως πάντα αρτοκλασία στην εκκλησία και περιφορά της εικόνας. Θεία λειτουργία και αρτοκλασία έγιναν κατά την εορτή της Κοιμήσεως της Θεοτόκου (15 Αυγούστου) με συμμετοχή πλήθους πιστών αλλά και γενικά οι ακολουθίες της εκκλησίας μας τελέστηκαν με το καθιερωμένο πρόγραμμα.

■ Μπροστά σε πλούσιο ακροατήριο έγινε ομιλία του χειρουργού ορθοπαιδικού Δ/ντή ορθοπαιδικής Κλινικής Ε.Ε.Σ. **Νίκου Αντωνίου** με θέμα «**αρθρίτιδα, ένα πρόβλημα της εποχής μας**». Ο γιατρός μας ήταν ευχάριστος και γλαφυρός και το θέμα

που μας παρουσίασε έχει για όλους μας μεγάλο ενδιαφέρον για αυτό θα το δημοσιεύσουμε στο επόμενο τεύχος.

■ **Αιμοδοσία** από συνεργείο του Νοσοκομείου Άμφισσας, με πρωτοβουλία του Συλλόγου Λαμίας.

■ Θεατρική παράσταση με το έργο «**Συγνώμη, σας ξύπνησα;**» που μας προσέφερε η Νομαρχία Φωκίδας.

■ Διεξαγωγή ανώμαλου δρόμου παιδών από την Αθλητικό μας Όμιλο.

■ Στις 13 Αυγούστου στην πλατεία του χωριού προβλήθηκε σε γιγαντοοθόνη η **έναρξη** των Ολυμπιακών Αγώνων της Αθήνας.

Από την Κοινωνική μας Ζωή

ΓΕΝΝΗΣΕΙΣ

— Ο Παναγ. Χααραλαμπόπουλος και η Γιάννα Γληγόρη (κόρη της Μαρίας Τούμπα - Κωστάκου) απέκτησαν το πρώτο τους κοριτσάκι.

— Η Κρυσταλία Τσιρώνη και ο Γιάννης Διαμαντόπουλος απέκτησαν αγοράκι.

— Ο Σταύρος και η Δήμητρα Κολλύρη απέκτησαν αγοράκι.

Να τους ζήσουν τα νεογέννητα!

ΒΑΠΤΙΣΕΙΣ

— Στις 24/7 ο Σπύρος και η Ευαγγ. Γεροχρήστου (νέοι ένοικοι του χωριού μας από την Λαμία) βάπτισαν το αγοράκι τους στην εκκλησία του Αγίου Γεωργίου Καλοσκοπής και του έδωσαν το όνομα Οδυσσέας.

— Η οικογένεια του Βασίλη και της Άλμας Σαλαί, αλβανικής καταγωγής, βάπτισαν στο χωριό μας όπου κι αυτοί διαμένουν τα τελευταία χρόνια, τη δεύτερη κόρη τους και της έδωσαν το όνομα Αλεξάνδρα.

— Το Σάββατο 25 Σεπτεμβρίου η οικογένεια του Μπάμπη Καραμανώλη και Λένας Λευκαδίτη (κόρη του ιερέα μας παπα Γιάννη Λευκαδίτη) βάπτισαν το τρίτο τους παιδί και του έδωσαν το όνομα Χριστίνα. (Πολύτεκνοι με το νέο νόμο).

— Ο Απόστολος Κουκούλης και η Αλεξ. Τριανταφύλου βάπτισαν το πρώτο τους παιδί στον Ι.Ν. Αγίας Γλυκερίας στο Γαλάτσι, στις 12.9.2004 και του έδωσαν το όνομα Κωνσταντίνος. Ανάδοχος ο Γ. Αμβροσίου.

ΓΑΜΟΙ

— Στο γραφικό εκκλησάκι της Αγίας Τριάδας Καλοσκοπής και με ιερέα τον παπα Γιάννη ο Αθανάσιος Μαμούρης και η Ιωάννα Γου-

σέτη τέλεσαν τους γάμους τους στις 25/7.

— Στις 17 Σεπτεμβρίου στον ιερό Ναό Αγίας Φιλοθέης, ο Αλέξανδρος Ματθαίου και η Δήμητρα Δαμαλά ολοκλήρωσαν με τα δεσμά του γάμου τη μακροχρόνια φιλία τους. Το μυστήριο του γάμου ακολούθησε δεξίωση στο κτήμα «Γαία Ελαιών» στο Ν. Ηράκλειο.

— Στις 31 Ιουλίου στον Ιερό Ναό Αγίου Χριστοφόρου Χαϊλανδρίου, τέλεσαν τους γάμους τους ο Ευάγγελος Τρ. Τσολάνας και η Αναστασία Πιτικίου.

Νά ζήσουν οι νεόνυμφοι.

ΠΕΝΘΗ

ΕΛΠΙΔΑ ΑΝΔΡΙΤΣΟΠΟΥΛΟΥ - ΣΚΟΥΡΤΙΑ (1930-2004)

Στις 6 Ιουνίου απεβίωσε στη Θεσ/νίκη και ενταφιάστηκε στον Μπράλο η Ελπίδα Αθαν. Σκουρτιά.

Η αξέχαστη Ελπίδα είχε γεννηθεί στη Δοϊράνη όπου ο πατέρα της Αθαν. Σκουρτιάς υπηρετούσε στο Σ.Ε.Κ. το 1932 (την οικογένεια Σκουρτιά είχαν ακολουθήσει οι τρεις κόρες του Ευθ. Τσίγα, Αγγέλω, Κατίνα και Ελένη που είχαν δημιουργήσει τις δικές τους οικογένειες στη Δοϊράνη). Η Ελπίδα είχε μείνει ορφανή από γονείς και μεγάλωσε με τα αδελφία Μήτσο και Θύμιο. Είχε παντρευτεί τον Μπραλιώτη Παν. Ανδριτσόπουλο και απέκτησε μαζί του δυο παιδιά το Γιώργο και την Ειρήνη που με τη σειρά τους χάρισαν πέντε εγγόνια. Την οικογένεια Σκουρτιά τη ζήσαμε στα χρόνια της κατοχής που διωγμένοι από τους Βουλγάρους είχαν καταφύγει στην Καλοσκοπή.

ΓΕΩΡΓ. Χ. ΚΩΣΤΟΥΡΟΣ 1922-2004

Ο Γιώργος Χ. Κωστούρος μετά από σύντομη νοσηλεία σε Νοσοκομείο της Αθήνας πέθανε την 9.7.04 και ενταφιάστηκε

στο Γ' Νεκροταφείο Αθηνών.

Γεννήθηκε στην Καλοσκοπή το 1922 δεύτερος γιος του Χαράλαμπου & της Αικατερίνης Κωστούρου (Κολοβός). Τελείωσε το Δημοτικό Σχολείο Καλοσκοπής το 1935.

Μετά την παύση του Ελληνικού Αλβανικού μετώπου την οπισθοχώρηση των Ελλ. Στρατευμάτων και την κατάληψη της χώρας μας από τους Ιταλούς ο αξέχαστος Γιώργος αναμείχθηκε ενεργά στην εθνική αντίσταση. Διεδραμάτισε σημαίνοντα ρόλο και με την προσωπική του συμβολή πρόσφερε πολύτιμες υπηρεσίες στον εθνικοαπελευθερωτικό αγώνα της Εθνικής Αντίστασης.

Εκλέγεται γενικός γραμματέας του Κ.Κ.Ε. Καλοσκοπής και των γύρω χωριών (Οινοχώρι - Σκλήθρο) από ευρύτατο σώμα της αντιστασιακής οργανωτικής επιτροπής του χωριού. Με το αξίωμα αυτό έπαιξε πολύ σοβαρό ρόλο κατά την παραγμένη εκείνη περίοδο στο χωριό μας, διότι παρά το νεαρό της ηλικίας συνέβαλε αποφασιστικά στην επικράτηση ηρεμίας και αλληλεγγύης μεταξύ των συγχωριανών μας. Αξέχαστες θα έχουν μείνει σε όλους τους χωριανούς της εποχής του οι ανακοινώσεις και οι οδηγίες που έδινε με τον τηλεβόα από του Αδάμ το αλώνι στην Κακοτράχη.

Το φθινόπωρο του 1942 μαζί με μια ομάδα μνημένων συγχωριανών όπως ο Νικ. Χασιακός, Αντ. Πασα-

λής, Μιλτ. Κυριαζής και Δημ. Κυριαζή, πήγαν στην περιοχή της Γκιώνας και παρέλαβαν τους αρχηγούς των σαμποτέρ της Βρετανικής αποστολής που έπεσαν από βρετανικά αεροπλάνα, τον συνταγματάρχη Έντι Μάγερς και τον Κρις Γουντχάουζ τους οποίους έφεραν σε επαφή με το αρχηγείο των ανταρτών του ΕΛΑΣ που έδρευαν στο Μαυρολιθάρι.

Η άψοχη συνεργασία των ανταρτών του ΕΛΑΣ και του ΕΔΕΣ αλλά και των βρετανών καταδρομέων σαμποτέρ αυτήν την περίοδο είχε σαν αποτέλεσμα την ανατίναξη της Γέφυρας του Γοργοπόταμου την 25.11.1942 δημιουργώντας το μεγαλύτερο συμμαχικό αντιστασιακό γεγονός στην Ευρώπη.

Τις ημέρες αυτές της Καλοσκοπής την είχαν καταλάβει οι Ιταλοί. Οι παραπάνω αναφερόμενοι Καλοσκοπίτες ενώ επέστρεφαν από την αποστολή τους στην Γκιώνα συνελήφθησαν και μαζί με τους περισσότερους άνδρες του χωριού (188) οδηγήθηκαν στις φυλακές της Θήβας. Όλοι οι συλληφθέντες κατά την περίοδο της φυλάκισής τους υπέστησαν απίστευτες περιπέτειες. Ο Γιώργος Κωστούρος όμως έτυχε ιδιαίτερης μεταχείρισης εξ αιτίας προσωπικής μαρτυρίας συγχωριανού μας.

Υπέστη σκληρά και απάνθρωπα βασανιστήρια κρεμασμένον τον έδερναν αλύπητα επί 4-5 ημέρες και αφού δεν του απέσπασαν καμμία πληροφορία εν τέλει του έσπασαν το ένα χέρι αφήνοντάς τον ημιθανή επί ημέρες και έτσι γλίτωσε το εκτελεστικό απόσπασμα όπου προοριζόταν.

Μετά την αποφυλάκιση όλων των συγχωριανών από την Θήβα, μαζί με 6-7 συγχωριανούς μεταφέρθηκαν στις φυλακές Αβέρωφ της Αθήνας όπου δικάστηκαν από Στρατοδικείο. Ο Γιώργος Κωστού-

ρος, Γιώργος Ματθαίου, Γ.Ν. Πριόβολος (Κουγιούφας), Ευθυμ. Τσίγας, και ο Αλέξ. Σεφεριάδης (δικηγόρος αδελφός του ποιητή Γ. Σεφέρη) καταδικάστηκαν σε 30 - 40 χρόνια φυλάκιση και μεταφέρθηκαν στις φυλακές Συγγρού. Οι Γ.Α. Πριόβολος και Νικ. Ταξ. Κόλλια (Πλακιάς) αθωώθηκαν.

Μετά την απελευθέρωση εγκαταστάθηκε στον Πειραιά, άνοιξε ένα μικρό τσαγκαράδικο. Κατοικούσε στον Καραβά Πειραιώς και εκεί παντρεύτηκε την Ειρήνη Πετροπούλου άξια σύζυγο και ακούραστη συνεργάτη.

Η οικογένειά του πριν ενάμισυ χρόνο δέχτηκε ένα μεγάλο χτύπημα όταν ο ξαφνικός θάνατος της 39χρονης κόρης του Γιαννούλας άφησε ορφανό το μικρό εγγονάκι του και διατάραξε ανεπανόρθωτα την υγεία του με συνέπεια το θάνατό του.

Για τις σπουδαίες υπηρεσίες που προσέφερε στον εθνικοαπελευθερωτικό αγώνα τιμήθηκε με μετάλλιο και δίπλωμα της Εθνικής Αντίστασης για την δράση του ως μεμονωμένος αγωνιστής και μέλος του ΕΛΑΣ. Επίσης τιμήθηκε με ειδικό δίπλωμα από την βρετανική κοινοπολιτεία για την προσωπική του συμβολή και τις υπηρεσίες που πρόσφερε στη Βρετανική συμμαχική αποστολή στην Ελλάδα.

Ας είναι αιωνία του η μνήμη.

Λάμπρος Ζ. Αχλαδάς

ΔΗΜΗΤΡΟΥΛΑ ΚΩΝ. ΔΑΝΙΗΛ (1921-2004)

Στις 28 Ιουλίου απεβίωσε και ενταφιάστηκε στο κοιμητήριο της Σωτήρος η Δημ. Κ. Δανιήλ.

Η μεταστάσα κόρη του Γεωργίου Πλατανιά είχε γεννη-

θεί στο χωριό το 1921 και είχε παντρευτεί τον Κώστα Ευαγγ. Δανιήλ με τον οποίο απέκτησαν δυο κόρες, τη Μαρία και την Ευαγγελία που ευτύχησαν να τις παντρεύουν και να τους χαρίσουν εγγόνια.

Η αξέχαστη Δημητρούλα υπήρξε υπόδειγμα σεμνότητας και νοικοκυράς. Ο κήπος της ξεχώριζε για την πλούσια παραγωγή του στη Ρούγα και στις γιορτές έφτιαχνε τα καλύτερα γλυκά. Σαν γειτόνισα την είχαμε ισάξια των αδελφών μας. Στα χρόνια της κατοχής και περισσότερο την περίοδο του Εμφυλίου η οικογένειά της υπέστη μεγάλες ταλαιπωρίες που τις αντιμετώπισαν με δυνάμεις που ξεπερνούν τα ανθρώπινα μέτρα.

Ξεκουράσου Δήμητρα θα σε θυμόμαστε όσο κι εμείς ζούμε.

Μνημόσυνο 40ημέρων για την ανάπαυση της ψυχής της έγινε στον Αγ. Γεώργιο Καλοσκοπής στις 5.9.2004.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΙΩΑΝ. ΒΛΑΧΟΣ (1935-2004)

Ο απροσδόκητος θάνατος του Νίκου Ιωάνν. Βλάχου (Βλαχονικολός) που συνέβη στο χωριό μας στις 14/9/2004 συ-

γκλόνισε τους συγγενείς και φίλους γιατί ο Νίκος ήταν καλοπροαίρετος και πάντα με χαμόγελο και καλή πίστη.

Είχε γεννηθεί στο χωριό το 1935 και νέος ακόμη ειδικεύτηκε στην κατασκευή και επένδυση δαπέδων οικοδομών, σπιτιών κ.λπ. Επάγγελμα με το οποίο σταδιοδρόμησε μέχρι την συνταξιοδότησή του.

Παντρεμένος με τη Χρύσα Πήλιουρη από τα Λεύκτρα Βοιωτίας, έχουν αποκτήσει ένα γιο το Γιάννη που υπηρετεί στο σώμα της

αεροπορίας και τον έχουμε πολύ κοντά μας στο Σύνδεσμο.

Ο αξέχαστος Νίκος φρόντιζε πάντα τον ελεύθερο χρόνο του να τον περνάει στο χωριό όπου καλλιεργούσε τον κήπο του και τελευταία επισκεύασε το σπίτι του με πρόθεση να παραμένει ακόμα και μήνες του χειμώνα σ' αυτό. Ο θάνατός του στερεί πραγματικά το χωριό μας από ένα διακεκριμένο συμπολίτη και ένα εκλεκτό για όλους μας φίλο.

ΑΝΔΡΕΑΣ Ν. ΤΖΑΜΤΖΗΣ
(6/2/1923 – 30/9/2004)

Στις 30 Σεπτεμβρίου 2004 απεβίωσε στην οικία του στο Βύρωνα ο Ανδρέας Ν. Τζαμτζής. Η εξώδιος ακολουθία τελέστηκε

στον Ιερό Ναό Παμμεγίστων Ταξιαρχών στο Κοιμητήριο του Βύρωνα.

Ο αποβιώσας, γιος του Νικολάου και της Αικατερίνης, γεννήθηκε στην Άμφισσα το 1923 και ήταν το τρίτο στη σειρά παιδί από 4 αδελφια. Από τον γάμο του με την Παρασκευή (Βούλα) Κωστούρου απέκτησε δύο παιδιά, το Νικόλαο και τον Παναγιώτη. Λάτρης της Καλοσκοπής, με την παρουσία του κάθε χρόνο τα τελευταία 35 χρόνια στο χωριό, αποτελούσε μέρος της Καλοσκοπικής κοινωνίας.

Αγαπητός από φίλους και συγγενείς, άριστος οικογενειάρχης,

πρόσχαρος, φιλόξενος, ιδεολόγος και κριτικός στην σκέψη, με ρουμελιώτικα στοιχεία να αναδεικνύονται μέσα από την προσωπικότητά του, οδηγούσε και καθοδηγούσε την οικογένειά του στο δύσκολο δρόμο της ηθικής, της τιμιότητας και της αλήθειας. Έδειξε σε όλους όσους είχαν την χαρά να τον γνωρίσουν ότι το δρόμο της ζωής, αν και τραχύ, ανηφορικό και με αντιξοότητες, η εσωτερική δύναμη της ψυχής είναι ικανή να τον ανέβει και να τον τερματίσει νικηφόρα, προσπερνώντας κάθε εμπόδιο.

Η όψη σου, η λεβεντιά και τα διδάγματά σου θα παραμείνουν χαραγμένα στην σκέψη και την μνήμη μας.

Ας είναι ελαφρύ το χώμα του Βύρωνα που σε σκεπάζει.

Ο γιος σου Παναγιώτης

ΕΥΧΑΡΙΣΤΗΡΙΟ

Σε όλους τους συγγενείς, συγχωριανούς και φίλους που μας συμπαραστάθηκαν στο βαρύ πένθος μας από τον χαμό του λατρευτού συζύγου και πατέρα μας

ΑΝΔΡΕΑΣ Ν. ΤΖΑΜΤΖΗΣ

απευθύνουμε θερμές ευχαριστίες από βάθους καρδιάς.

Η σύζυγος

Παρασκευή

Τα τέκνα

Νικόλαος και Παναγιώτης

ΕΠΙΤΥΧΙΕΣ ΝΕΩΝ

Η Χριστίνα Ξαφάκη (εγγονή του Φάνη Λευκαδίτη) πέτυχε μεταξύ των πρώτων στο τμήμα Οργάνωση και Διοίκηση Επιχειρήσεων του Οικονομικού Πανεπιστημίου Αθηνών.

Θερμά Συγχαρητήρια.

**Να γαμπρός,
νά μάλαμα!**

Αναμφισβήτητα οι γαμπροί του χωριού μας είναι δημιουργικοί, υποδειγματικοί σύζυγοι και καλοί νοικοκυραίοι. Ανάμεσά τους και ο απαράμιλλος σε προσόντα Νίκος Γούλας (γαμπρός Γεωργίας Βλάχου). Εκτός από άριστος οικοδόμος αναλαμβάνει την εντοίχιση καθώς και την επίστρωση πλακών με άφθαστη τέχνη και μεράκι. Πέραν αυτών είναι και μουσικός. Έμφυτο χάρισμα. Με το μελωδικό του κλαρίνο στις διάφορες εκδηλώσεις σκορπάει το κέφι, τη χαρά, την απόλαυση.

Εκτός από το μελωδικό του κλαρίνο στο πανηγύρι της Αγίας Παρασκευής χαρήκαμε και το τραγούδι του. Ο εν λόγω καλλιτέχνης είναι και θαυμάσιος ερμηνευτής των παραδοσιακών μας τραγουδιών. Τον συγχαίρουμε.

Φάνης Λευκαδίτης

“Η ΚΟΥΚΟΥΒΙΣΤΑ”
Τριμηνιαία Εφημερίδα
Ιδιοκτησία: Σύνδεσμος Καλοσκοπιτών Παρνασσίδας
“Η ΑΓΙΑ ΤΡΙΑΣ”

(Υπεύθυνος σύμφωνα με το Νόμο-Εκδότης:

Κων/νος Τούμπας, Πρόεδρος Διοικ. Συμβουλίου)

Πειραιώς 4 • Αθήνα • 104 31 • τηλ. & φαξ: 210 52.38.158

ΗΛ. Σελιδοποίηση - Εκτύπωση - Βιβλιοδεσία
ΑΝΤΩΝΙΑΔΗΣ ΑΒΕΕ ΓΡΑΦΙΚΩΝ ΤΕΧΝΩΝ
Μ. ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ 24 • ΤΗΛ. 5227552

ΕΙΣΦΟΡΕΣ ΣΤΟ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

Γεώργιος Έφορος 200
Γεώργιος και Ιωάννα Πριοβόλου 200

Στη μνήμη Νικολάου Ιωάν. Βλάχου,
αντί στεφάνων προσέφεραν:

Βλάχου Χρύσα & Γιάννης 100
Πήλιουρης Παναγιώτης 40
Ρόκκας Ιωάννης 30
Λάμπρου - Ρόκκα Αλέκα 30

ΑΥΤΟΙ ΠΟΥ ΔΕΝ ΜΑΣ ΞΕΧΝΟΥΝ

	€		€
633 Μεμένιος Ηλίας (στη μνήμη Νίκου Μεμένιου)	20	666 Βλάχου Μαρία στη μνήμη του συζύγου της Παναγιώτη	70
634 Αχλαδάς Λάμπρος & Ντίνα στη μνήμη Γεωργίου Κωστούρου (αντί στεφάνου)	50	667 Ραπτόπουλος Αθανάσιος στη μνήμη της κόρης του Γεωργίας	20
635 Λίτσος Γεώργιος (Η.Π.Α.)	32	668 Κολλύρης Στέλιος	20
636 Αχλαδάς Λάμπρος του Ζήση στη μνήμη Ολυμπίας Κ. Κόλλια	20	669 Πασσαλή Σοφία	20
637 Τομαράς Ταξιάρχης του Παναγ. (Θεσ/νίκη) στη μνήμη του αδελφού του Γιώργου και της Τούλας Δημοπούλου	50	670 Θεοχάρης Γεώργιος του Δημ.	100
638 Αγαπημένος Χωριανός	20	671 Φίκα Ελένη στη μνήμη των Ζήση και Γεωργίας Αχλαδά, & Ολυμπίας Κ. Κόλλια	50
639 Τούμπα Ρόλα (4 τόμοι εφημερίδας)	260	672 Ράπτης Αθανάσιος (Καλοσκοπή) στη μνήμη Νικ. Κολλύρη	20
640 Χαμηλός Μίμης	20	673 Ράπτης Αθανάσιος στη μνήμη Δημ. Κόλλια	20
641 Σφετσώρης Χαράλαμπος	15	674 Καλόγηρος Ιωάννης	20
642 Ποδάρας Γιώργος	30	676 Ποδάρα Αικατερίνη στη μνήμη του συζύγου της, των γονέων της, Αντώνη, Αγγελικής και Πέτρου Κουτσουβέλη	30
643 Χριστοδούλου Παναγιώτης Ν.	20	677 Παπακωνσταντίνου Ταξιάρχης & Γιολάντα	30
644 Ακτίδη Βάσω	40	678 Γεωργίου Κων/νος	50
645 Κολλύρης Γιώργος Νικ.	20	679 Μπουκουβάλας Ιωάννης στη μνήμη της συζύγου του Κωνσταντίνας & του γιού του Δήμου	50
646 Αυγερινός Κώστας (Λειβαδιά)	20	680 Λεβέντη Καίτη στη μνήμη της μητέρας της Κωνσταντίνας & του αδελφού της Δήμου Μπουκουβάλα	30
647 Καλοσκοπίτης	150	681 Οικ. Μπουκουβάλα Νίκη στη μνήμη του συζύγου & πατρός της Δήμου & της γιαγιάς της Κωνσταντίνας (Θεσ/νίκη)	100
648 Δεστούνη - Αλεξίου Αλεξάνδρα στη μνήμη του πατέρα της Αθαν. Αλεξίου και των θείων της	60	682 Φίκα Βάσω (Θεσ/νίκη)	20
649 Αλεξίου Βάγια στη μνήμη του συζύγου της και των αδελφών της	20	683 Φίκας Περικλής (Θεσ/νίκη)	50
650 Κόλλια Κωνσταντίνα	20	684 Δανιήλ Δ. Ευθυμία στη μνήμη του πεθερού της Κων/νου Βλαχόπουλου	20
651 Κώστας & Ντίνα Γιακουμινάκη (Η.Π.Α.)	50	685 Δανιήλ Βασιλική Δ. (Καλοσκοπή)	10
653 Μπικίνης Χαράλαμπος	100	686 Γκιουλμπαξιώτη - Τσίγα Βάγια	165
654 Δανιήλ Δήμητρα στη μνήμη του συζύγου της Γεωργίου	25	687 Δανιήλ Νίκος Γ.	20
655 Δανιήλ Ευάγγελος του Γεωργίου στη μνήμη του πατέρα του	25	688 Μπουκουβάλας Ευθύμιος στη μνήμη των γονέων του	20
656 Γουργιώτη Έφη	100	689 Δανιήλ Γιώτα	20
657 Χριστοδούλου Τάκης στη μνήμη της αδελφής του Αργύρης Κοτσαρίδα	10	690 Βλάχου Κ. Φώτης & Γεωργία	20
658 Κωστούρου Μαρία στη μνήμη του συζύγου της Χρήστου	10	691 Κολλύρης Γιώργος του Ιωάννη	20
659 Παπανικολάου Παναγιώτης (Λειβαδιά)	40	692 Μαλιβίτσης Δήμος (Θεσ/νίκη) στη μνήμη του πατέρα του Αθανασίου	15
660 Παπανικολάου Χρυσούλα στη μνήμη του συζύγου της Θεοχάρη (Γερμανία)	50	693 Βασιλείου Δήμητρα του Βασ.	15
661 Δημήτριος και Παναγιώτα Χρηστίδη (Η.Π.Α.)	242	694 Κόλλια - Κατσaniώτη Βιβή (ΗΠΑ)	200
662 Ναθαναήλ Ρίτσα	10	695 Κωστούρος Δημήτριος Παναγ. στη μνήμη της θείας του Φρόσως Μώρη	30
663 Τσίγας Δημήτριος στη μνήμη Κων/νου Τσίγα	20		
664 Πασσαλή Ευαγγ. στη μνήμη των γονέων της	20		
665 Αυγερινός Νικόλαος του Γ.	30		

696	Καρυωτάκης Μιχάλης (Λειβαδιά)	20	705	Ρούλιας Χρήστος στη μνήμη του κουμπάρου του Γεωργίου Καλτσά	10
697	Μπουκουβάλα - Μπάνου Ευθυμία στη μνήμη των γονέων των: συζύγων της Ευαγγέλου, γονέων της & αδελφού της Παναγιώτη	30	707	Γεωργίου Κώστας	10
698	Χριστοπούλου Μπουκουβάλα Χρυσούλα στη μνήμη του συζύγου της Παναγιώτη	20	708	Λιάμπου-Λίτσου Βασιλική	20
699	Μαλιβίτση Γεωργία στη μνήμη του συζύγου της Ηλία & γαμπρού της Αντώνη Μεθενίτη	10	710	Λιάκου Σοφία Κ. στη μνήμη του συζύγου της Κώστα Λιάκου	50
700	Χατζηχριστόφα-Καλτσά Πανωραία στη μνήμη του πατέρα της Γεωργίου Καλτσά	30	711	Αντωνίου Μαρία Δ. στη μνήμη Νικ. Ι. Βλάχου	20
701	Παπακωνσταντίνου - Κωστούρου Ανθούλα	20	712	Βλάχος Νικ. Φ. (Παρόριο) στη μνήμη του εξαδέλφου του Νικολ. Ιων. Βλάχου	20
702	Δανιήλ Μαρία του Ασημάκη (Λαμία)	20	713	Αντωνίου Χαράλαμπος & Μαρίκα στη μνήμη του εξαδέλφου τους Νικ. Ιων. Βλάχου	100
703	Τσόχλα Ευθυμία στη μνήμη του συζύγου της	10	715	Κωστούρος Δημήτριος του Παναγ. στη μνήμη Ευφροσύνης Μώρη χήρας Αθανασίου	30
704	Αδάμ Ελένη (Λειβαδιά)	20			

Η νοσταλγία των οικογενειών Χρησιτίδη

Τον Αύγουστο όλοι οι δρόμοι οδηγούν στην Καλοσκοπή. Με μεγάλη χαρά συναντήσαμε φέτος πολ-

λούς ξενιτεμένους που από λαχτάρα ήρθαν στά πατρία χώματα. Από τη μεγάλη οικογένεια Χρησιτίδη (Καμπετσαίοι), ευεργέτες της Εκκλησίας και του Συνδέσμου μας μας επισκέφτηκαν ο Τάκης με τη γυναίκα του Κατίνα, ο Γιώργος με τη Μίνα, ο Δημήτρης με την Παναγιώτα, η Κωνσταντίνα με τον Κωνσταντίνο. Κατά την παραμονή τους στο χωριό θυμήθηκαν τα παλιά δύσκολα χρόνια για τα δώδεκα παιδιά του Χαράλαμπου και της Παναγιώτας Χρησιτίδη. Χαιρέτησαν τους φίλους και συγγενείς, προσκύνησαν τους τάφους των γονέων τους και άναψαν ένα κερί στην Παναγία. Τους ευχόμαστε να είναι πάντα καλά και να μας χαιρετήσουν και τα υπόλοιπα μέλη της 2ης και 3ης γενιάς που είναι πολλά στην Καλιφόρνια.

πεζοπορία: ΚΑΚΟΤΡΑΧΗ - ΚΕΦΑΛΟΒΡΥΣΟ

Ο παλιός κεντρικός χωματόδρομος που συνέδεε το χωριό μας με τα χωριά του Δήμου Καλλιένων και της Λαμίας ήταν τελείως απροσπέλαστος γιατί από διαβρώσεις του εδάφους και την επέκταση άκοπων κλαδιών δέντρων είχε γίνει πραγματική ζούγκλα. Ενώ πρόκειται για ένα ιδανικό τόπο για τους λάτρεις της πεζοπορίας.

Τούτο επισήμανε –και είναι προς τιμή του– το Δ.Σ. του Συλλόγου Λαμίας που αποφάσισε τη διάνοιξη του τμήματος Κακοτράχης - Κεφαλοβρύσου ώστε να γίνει βατός όχι μόνο για τους λάτρεις της πεζοπορίας αλλά και για τους χωριανούς μας που θέλουν να επισκεπτονται τα χωράφια, στα οποία σώζονται όμορφα πεζούλια και καρποφόρα δέντρα. Οι εργασίες διάνοιξης της ωραίας αυτής διαδρομής άρχισαν τον Αύγουστο. Έγινε αρκετή δουλειά μέχρι τώρα αλλά χρειάζεται ακόμη προσπάθεια και πρέπει όλοι να βοηθήσουμε.

Πιστεύουμε ότι στη φούρια της προετοιμασίας και του προγραμματισμού –και ας μας συγχωρήσουν οι χωριανοί που μπαίνουμε στα χωράφια τους– να μην ξεχάστηκαν δυο πράγματα: Χαίρεσαι να περπατάς και να θαυμάζεις με τις ώρες κάθε γωνιά του μοναδικού αυτού τοπίου, όμως κάπου πρέπει να στηθεί και κανένα παγκάκι για να ξεποσταίνουν τα πόδια μας και ακόμη πρέπει να γίνει αποψίλωση των θάμνων που εμποδίζουν τη θέα της πανέμορφης κοίτης του ποταμού από το παλιό γιοφύρι στις Νετροβιές μέχρι και την πηγή. Έτσι θα αναδειχθεί όλη η ομορφιά που έχει δημιουργηθεί από τις λακούβες (βούθρες) που χρόνια δημιουργεί το πέρασμα του ποταμού.

Επαναλαμβάνουμε ότι αξίζουν συγχαρητήρια στους Λαμιώτες που φροντίζουν να αξιοποιηθεί η πολιτιστική μας κληρονομιά.

ΕΠΙ ΤΟΥ ΠΙΕΣΤΗΡΙΟΥ

Την Κυριακή 10.10.2004 έγιναν επαναληπτικές εκλογές για ανάδειξη Δημάρχου, δημοτικών συμβούλων και συμβούλων Τοπικών Διαμερισμάτων στα 8 Διαμερίσματα του Δήμου Γραβιάς.

Οι εκλογές διενεργήθηκαν διότι έγινε αποδεκτή η αίτηση ακυρώσεως στο Συμβούλιο της Επικρατείας του Συνδυασμού «Όλοι μαζί» κατά του κύρους των εκλογών της 13 Οκτωβρίου 2002. Από την κάλπη αναδείχτηκαν:

Για το Δημοτικό Διαμέρισμα Καλοσκοπής οι ακόλουθοι σύμβουλοι:

ΑΥΓΕΡΙΝΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ του Νικολάου
ΚΥΡΙΤΣΗΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ του Παναγιώτη
ΚΟΛΛΥΡΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ του Νικολάου
ΝΙΣΥΡΑΙΟΥ ΑΝΝΑ του Γεωργίου
ΓΡΗΓΟΡΟΠΟΥΛΟΥ ΔΗΜΗΤΡΑ του Βασιλείου
ΔΑΝΙΗΛ ΝΙΚΟΛΑΟΣ του Γεωργίου
Επίσης ως σύμβουλοι στο Δήμο Γραβιάς αναδείχτηκαν οι χωριανοί μας:

ΤΟΥΜΠΑΣ ΚΩΝ/ΝΟΣ του Ιωάννου
ΠΑΣΣΑΛΗ ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ του Ιωάννου
ΑΥΓΕΡΙΝΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ του Νικολάου
Δήμαρχος επανεξελέγη ο κ. Αθανάσιος Μανανάς.